Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

yeni yol

TİP ve TKP Merkez Komiteleri tarafından yayınlanmaktadır

15 Aralık 1987, Sayı 4

Tüm baskılara karşın komünist hareketin yasallaşma mücadelesi kararlılıkla sürecektir

TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın ve TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu, Ankara'daki polis merkezinde ve DGM Savcılığı'nda 19 gün kimseyle görüştürülmeden işkence altında süren sorgulamalarından sonra tutuklandılar. Sargın ve Kutlu, avukatlarıyla yaptıkları ilk görüşmede, sorgulamada gördükleri ağır işkenceyi ayrıntılarıyla açıkladılar. Daha sonra savcılığa verdikleri dilekçeleri ile insanlık dışı ve iğrenç işkence yöntemlerini tüm kamuoyuna duyurdular.

Gelişmeler üzerine, Uluslararası Af Örgütü tarafından Sargın ve Kutlu'ya elektrik şoku, asma, dövme, uykusuz bırakma, basınçlı su sıkma vb. yollarla işkence yapıldığı duyurularak, Cumhurbaşkanı ve Başbakana bir mektup gönderildi ve iki parti genel sekreterlerinin derhal serbest bırakılmaları ve işkenceye dayalı sorgulamanın sona erdirilmesi istendi. TİP ve TKP Merkez Komiteleri de bir açıklama yaparak, insan hakları ve hukuk ilkelerine aykırı bütün uygulamaları protesto ettiler ve demokratik kamuoyunu iki politik liderin özgürlüğü için dayanışmayı yükseltmeye çağırdılar.

Sargın ve Kutlu'nun girişimi demokrasi ve insan hakları içindir

Sargın ve Kutlu yoldaşların ülkeye dönüşlerinden sonraki haftalardaki gelişmeler de bir kez daha gösterdi ki, Türkiye'de insan hakları ve hukuk ilkeleri en kaba biçimde çiğnenmektedir. Onları sorguda tutabilmek için 1982 Anayasasını bile çiğneyenler, gözaltı boyunca tüm Türkiye ve uluslararası kamuoyunun gözleri önünde yalan söylediler, kamuoyunu aldatmaya çabaladılar. Şimdi ise, boylu boyunca ortada olan, rejimin demokrasi düşmanı, işkenceci yüzüdür.

Nitekim, Türkiye, Avrupa Konseyi'nin son toplantısında imzaya açılan "İşkence ve Kötü Muamele ile Mücadele Sözleşmesi"ne imza atmamıştır. Eğer Türkiye "sözkonusu sözleşmeye imza atmış olsaydı; Türkiye'de işkence söylentisi olduğu zaman, diğer ülkelerin temsilcilerinden oluşan bir heyet gelip Türkiye'de her türlü incelemeyi serbestçe yapma olanağına sahip olacaktı. Bu istenmemiştir. İşkence açıklamalarını "örgüt taktiği" olarak niteleyen DGM Savcısı da, işte bu yönetimin savcısıdır.

Devamı 4. sayfada

SBKP MK: *"Türkiye komünistlerinin ve diğer demokratik güçlerin verdikleri mücadeleyle dayanışma içindeyiz"*

SBKP MK'nin 9 Aralık tarihli Pravda gazetesinde TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu ve TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın için yayınladığı savunma bildirisi:

Demokratik hareketin tanınmış kişilerinden TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu ve TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın'ın Türkiye'deki tutukluluk halleri devam ediyor. Türkiye'de son zamanlarda üzerinde çok konuşulan toplum hayatının demokratikleştirilmesine katkıda bulunmak amacıyle bilinçli ve gönüllü olarak ülkeye dönen siyasi liderlerin tutuklanmaları anlaşılmaz bir şeydir.

Sovyetler Birliği, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Toplantısı Sonuç Belgesinde yazılı bulunan başka ülkelerin içişlerine karışmama ilkesine bağlıdır. Ama Sovyet komünistleri yine Sonuç Belgesi'nin en önemli ilkelerinden biri olan insan haklarına ve fikir, vicdan, din ve görüş özgürlükleri dahil, ana özgürlüklere saygı gösterme ilkesinin açıkça çiğnenmesi karşısında da kayıtsız kalamazlar.

Tüm dünyada Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın tutuklanmalarına karşı protestolar genişliyor. Serbest bırakılmalarını Avrupa Parlamentosu ve bir takım ülke-

Devamı 6. sayfada

Geçiş döneminde komünist basının ödevi

Yeni yol, "TBKP Program Tasarısı" üzerine yapılacak tartışmaları yansıtacak, program tasarımızın mantığını ve başlıca yeni doğrultularını aydınlatacak yazılara yer verecek ortak bir yayın organı olacaktı. Görev alanının sınırları partilerimiz tarafından böyle çizilen Yeni Yol, "program tartışması boyunca, belirli bir periyoda bağlı olmaksızın, gerektikçe yayınlanacaktı(r)."

Gerek Yeni Yol'un görev alanına ilişkin olan ve gerekse periyodunu belirsiz tutan kararımız, gözden geçirilerek değiştirildi. Hem Yeni Yol'un görev alanı genişletildi, hem de periyodu her on beş günde bir olarak bağlandı.

Partilerimizin yönetimleri iki nedenle bu değişikliğe gerek duydular:

Devamı 9. sayfada

TİP ve TKP Merkez Komitelerinin Açıklaması

İmzalanan antlaşma tüm halkların çıkarınadır

ABD Başkanı Ronald Reagan ile Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov arasında 8 Aralık 1987'de Washington'da yapılan zirve görüşmeleri sırasında orta ve orta kısa menzilli Amerikan ve Sovyet nükleer silahlarının yokedilmesi üzerine bir antlaşma imzalandı.

Bunun yanısıra barışı güçlendiren daha bir dizi karar alındı.

TİP ve TKP Merkez Komiteleri, tarihte ilk kez bir silah türünün yokedilmesine götüren bu anlaşmayı, insanlığın geleceği açısından bir dönüm noktası olarak selamlıyor.

Bu anlaşma partilerimiz ve ülkemizdeki bütün öteki barış güçleri de içinde olmak üzere, dünyamızın barış güçlerinin kararlı, özverili mücadelesinin, Sovyetler Birliği'nin ve öteki sosyalist ülkelerin yapıcı barış ve silahsızlanma politikasının ve Batılı devlet adamlarının gerçekçi tutumunun sonucudur. İmzalanan anlaşma, tüm halk-

Devamı 5. sayfada

TBKP'NİN KURUCULARI NİHAT SARGIN VE HAYDAR KUTLUYA ÖZGÜRLÜK

Nihat Sargın ve Haydar Kutlu ile dayanışma, uluslararası boyutta yükseliyor

FKP 26. Kongresi'ne katılan komünistler ilerici partiler, demokratik ve ulusal hareketlerin temsilcilerinin açıklaması

Bizler, Fransız Komünist Partisi'nin 26. Kongresine katılan komünist ve ilerici partiler, demokratik ve ulusal hareketlerin temsilcileri, iki Türk komünist yönetici Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'ya uygulanan insanlık dışı duruma karşı kınama duygularımızı belirtiyoruz. Bu iki demokratın tutuklanması ve işkenceye uğraması uluslararası kurallar çiğnenerek ve insan hakları hor görülerek yapılmıştır.

Biz, onların ve Türkiye'deki tüm politik tutukların serbest bırakılmasını, Türkiye komünistlerininki de içinde olmak üzere tüm demokratik partilerin özgürce çalışmalarının sağlanmasını istiyoruz.

7 Aralık 1987

Güney Afrika Komünist Partisi, G.Afrika Ulusal Kongresi, SED Demokratik Almanya, B.Berlin Sosyalist Birlik Partisi, Bolivya Komünist Partisi, Bulgaristan Komünist Partisi, Burkina Faso Afrika Bağımsızlığı Partisi, Burkina Faso Kurtuluş Cephesi, Kamboçya Halkçı Devrimci Parti, Kameron Halk Birliği, Şili Komünist Partisi, Kolombiya Komünist Partisi, Komeros Alternatif Parti Koordinasyonu, Komeros Ulusal Demokratik Cephesi, Kore Emek Partisi, Kosta Rika İleri Halkçı Partisi, Küba Komünist Partisi, Danimarka Komünist Partisi, Etyopya Emekçileri Partisi, Finlandiya Komünist Partisi, Gabon Ulusal Yenilik Hareketi, Yunanistan Komünist Partisi, Guadeloupen Komünist Partisi, Guatemala Ulusal Devrimci Birliği, Gine Bissau CAP VERT Afrika Bağımsızlık Partisi, Hindistan Komünist Partisi (Marksist), Irak Kürdistan Demokratik Partisi, İran TUDEH Partisi, İran Halkın Fedayileri (Çoğunluk), İran Kürdistan Demokratik Partisi, Madagaskar A.K.M.F., Madagaskar A.R.E.M.A., İsrail Komünist Partisi, İtalyan Komünist Partisi, Laos Halkçı Devrimci Partisi, Lübnan Komünist Partisi, Mali Devrim ve Demokrasi Partisi, Fas İlerleme ve Sosyalizm Partisi, Fas Ulusal Yönetim Komisyonu-USFP, Mozambik FRELIMO, Nikaragua Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesi, D'OMAN Halk Kurtuluş Cephesi, FKÖ Filistin, Filistin Komünist Partisi, Paraguay Komünist Partisi, Peru Komünist Partisi, Filipin Ulusal Demokratik Cephe, Polonya Birleşik İşçi Partisi, Portekiz Komünist Partisi, Reuniyon Komünist Partisi, Romanya Komünist Partisi, Kuzey Sahra Polisaryo Cephesi, San Marino Komünist Partisi, Senegal Bağımsızlık ve Emek Partisi, Sudan Komünist Partisi, Sri Lanka Komünist Partisi, Suriye Komünist Partisi, Suriye Arap BAAS Partisi, Çad Ulusal Demokratik Birliği, Çekoslavakya Komünist Partisi, Tongolais Demokrasi İçin Hareket, Tunus Komünist Partisi, Sovyetler Birliği Komünist Partisi, Vietnam Komünist Partisi, Güney Yemen Sosyalist Partisi, Yugoslavya Komünistler Birliği, Zaire Kongo Kinkasa İlerici Güçler Birliği.

Sovyet kamuoyu Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun özgürlüğünü istiyor

• Sovyet Asya-Afrika Dayanışma Komitesi bir açıklama yaparak Kutlu ve Sargın'ın tutuklanması üzerine Sovyet kamuoyunun derin endişe içinde olduğunu belirtti. Açıklamada Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun hem ülkelerinde hem de dünya ilericileri arasında prestij ve saygınlığa sahip olduklarına işaret edilerek, "onların barışı ve ülkelerinin toplumsal ilerlemesini güçlendirme çabaları için çalışmaları ve bölgede ve tüm dünyada dayatan politik sorunlara Türkiye'yi olumlu katkılar yapacak düzeye getirme çabaları çok iyi biliniyor." denilmekte. Açıklama şöyle devam ediyor: "Otoriteler, Türkiye halkının ülkede bağımsızlığı güçlendirme ve demokratik süreci geliştirme yolunda ulusal çıkarlarını savunmak için kaçınılmaz olarak adım atan iki yurtseveri yasal cezalarla tehdit ediyor. Nihat Sargın ve Haydar Kutlu derhal serbest bırakılmalı, dünyanın tüm ilericileri onların savunmasına destek olmalıdır."

• Sovyet Hukukçular Birliği yönetimi iki yurtseverin derhal serbest bırakılmasını talep etti.

Birliğin açıklamasında, Sovyet hukukçularının Türk hükümetinin bu davranışını Türkiye'nin de imzaladığı İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin ve Helsinki Nihai Senedi'nin kaba biçimde ihlali olarak değerlendirdikleri belirtildi. Açıklamada, tutuklamalar Türkiye Cumhuriyeti yöneticilerinin daha çok demokrasiyi güvence altına alma iddiası ile çelişmektedir ve hükümetin gerçek eğilimleri hakkında soru işaretleri yaratmıştır" denildi.

Komünist ve işçi hareketinden, ilerici güçlerden dayanışma

• Büyük Britanya Komünist Partisi' nin 40. Kongresinde TKP ve TİP Genel Sekreterlerinin gözaltına alınmaları kınanırken, İngiliz İşçi Partisi sol kanat lideri Tony Benn ve Jeremy Corbyn Kutlu ve Sargın'ın Türkiye'ye dönüşlerinden itibaren gelişen olaylarla ilgili bir soru önergesini parlamentoya verdiler. Jeremy Corbyn, ayrıca kendi dışişleri bakanlığına, Türkiye büyükelçiliğinden genel sekretlerin sağlık durumlarını sorması ve bilgi iletmesi istemi ile de başvurdu.

• SEW (Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi) Başkanı Horst Schmitt 18 Kasımda yaptığı bir açıklama ile Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması istemini dile getirdi.

• 14 Kasım - 28 Kasım günlerinde Prag Üniversitesi Portekiz, Yunan ve Irak Öğrenci Örgütleri "Yasal TBKP Girişimi ile Dayanışma" belgisi altında ayrı ayrı imeceler ("subbotnik") düzenlediler. Üç imecede Avrupa, Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın çeşitli ülkelerinden öğrenciler gönüllü çalışarak elde ettikleri geliri Türkiye komünistlerine ilettiler.

• Avusturya Komünist Partisi Genel Başkanı Franz Muhri, Avusturya Dışişleri Bakanı Dr. Mock'a bir mektup göndererek Avusturya hükümetini, Türk hükümetinin Kutlu ve Sargın'ı derhal serbest bırakılması için girişimde bulunmaya çağırdı.

• 4 Aralıkta, Suudi Arabistan Komünist Partisi Merkez Komitesi, Senegal Komünist Partisi, Filistin Komünist Partisi Merkez Komitesi, Evren ve Özal'a, Irak Komünist Partisi, Salvador Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi Jaime Barios ve Ürdün Sendikaları Genel Federasyonu Evren'e protesto mesajları gönderdiler. Filipinler Sendikal Merkezi T.U.P.A.S ise gelişmeleri yakından izlediğini bildirdi.

• 12 Aralıkta Prag'ta Suriye Komünist Partisi'nin kuruluş yıldönümü toplantısına katılan tüm parti ve örgütlerin temsilcileri (Arap Komünist Partileri, İsrail Komünist Partisi, Vietnam Komünist Partisi, Yakın ve Ortadoğu ulusal kurtuluş hareketleri, Çekoslavakya Komünist Partisi Merkez Komitesi temsilcisi) TİP ve TKP Genel Sekreterlerinin tutuklanma ve işkence görmelerini protesto ettiler. İki politik lidere derhal özgürlük verilmesini ve Türkiye'de komünist hareket üzerindeki yasakların kalkmasını talep ettiler.

AKLIN ZAFERİ

Orta ve orta kısa menzilli füzelerin imhası ile ilgili antlaşma imzalandı

G.ESİN

İnsanlık 1988'e büyük umutlarla giriyor. Dünya çapında sağduyu, gerçekçilik ve iyi niyet koalisyonu oluşturmanın bitmez tükenmez çabalarla verilen örnekleri ürünlerini veriyor. İnsanlığın, "Yarınlar için umut", "Nükleer füzeler çöpe", "Yüz yılımızın en büyük adımı" diyerek karşıladığı Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği arasında 8 Aralıkta imzalanan "orta ve daha kısa menzilli çekirdekli füzelerin (INF) sınırlandırılmasıyla ilgili antlaşma" koca evimiz dünyamızın korunmasında tarihi bir adım. Hiç şüphe yok ki, ABD Başkanı Reagan ve SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov'un imzaladığı bu antlaşma, kapsamlı, dinamik ve sorunları çözmeye yönelik çok yönlü barış politikasının sonucudur. Uluslararası politikanın akla, sorumluluk duygusuna, uzlaşmaya ve kendine hakim olmaya, aktif diyaloğa dayanmaktan başka bir yolunun olmadığı yolundaki kararlı savaşımın ürünüdür.

Kaygıların ve umutların hiçbir dönemde olmadığı kadar içiçe olduğu dünyamızda, insanoğlu yarattığı değerlerin korunabileceğini görmenin sevinci ve iyimserliği ile giriyor yeni bir yıla, 1988'e. İnsanlık geleceğini korumak, dünya evini savunmak, zenginleştirmek için "nükleer silahsız bir dünya"nın olanaklı olduğunu görüyor. Son çözümlemede, silahsızlanma isteminin insanlığın varlığını sürdürme istemi olduğu, tüm çıkar ve istemlerin üstünde ve ötesinde geldiği fikri dünya vicdanına yerleşiyor. "Nükleer savaşı önleme görevi bugün, insanları, toplumsal sistemleri, devletleri, hükümetleri ayıran bütün farklılıkları ve çelişkileri aşan bir görevdir." anlayışı gittikçe genişleyen çevreleri kucaklıyor. Nükleer silahsız bir yeryüzü savaşımını yeni ve daha yüksek bir düzeye yükseltmenin olanakları artıyor.

Kuşkusuz, "orta ve daha kısa menzilli füzelerin sınırlandırılması anlaşması"na zorlu, ardıcıl, samimi, açık ve kararlı yorulmaz, tükenmez çabalar verilerek gelindi. Bugün için çağımızın temel yasalarından biri olan "barış içinde birarada yaşama" ilkesinin, doğduğundan bu yana temel bir politik fikir olduğu Sovyetler Birliği'nin, adeta "barış taarruzu" diyebileceğimiz sistemli ve ardıcıl girişimlerinin payı, atılan bu tarihi adımın yankılarında yerini bulmuştur. Şöyle bir iki yıl geriye dönüp baktığımızda, Sovyet halkının ve onun ülkesinin, "insanlığı 21. yüzyıla atom silahsız ve çatışmasız bir yüzyıla" girme yollarını arama çabalarını ve özellikle de bu yolları herkesle birlikte arama istemini her fırsatta, somut girişim ve önerilerle nasıl dile getirdiğini görürüz.

"Bizim hesabımız, yaşamın sınıf karşıtımızı gerçekleri hesaba katmaya hepimizin aynı sandalda yer aldığımızı ve sandalın alabora olmamasını sağlayacak şekilde davranmamız gerektiğini kavramaya zorlamasıdır."

SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov'un bu sözleri barış taarruzunun temel anlayışını ifade ediyor. Bu anlayıştır ki, Sovyetler Birliği'nin 1986 Barış Yılına girerken 6 Ağustosta ilan ettiği "nükleer denemeleri durdurma kararı"nı yine, tek taraflı olarak Ocak 1987'ye kadar uzatmasına temel olmuştu. Nevada'daki nükleer patlamalar birbirini izlerken, "olumlu süreçleri ve silahlı çatışma tehlikesinin azaltılmasını hangi karar daha teşvik edecektir?" sorusuna verilen yanıtın temeli olmuştu.

11-12 Ekim 1986'da Reykjavik'te biraraya gelen ABD Başkanı Reagan ve SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov'un buluşması, Reagan'ın "Uzayın Silahlandırılması Programında (SDI)" hiçbir sınırlamaya yanaşmaması nedeniyle anlaşma ile sonuçlanmasa da, insanlığın gelecekte nükleer silahsız dünyanın ana hatlarını gördüğü bir an olmuştu. Ancak, insanlık Reykjavik'le nükleer silahsızlanma yolundaki en büyük engeli, askerselsanayi çevrelerini, onlara bağlı ABD yönetiminin uzayı silahlandırma programını ve askeri üstünlük çabalarını da görmüştü. Nitekim Reykjavik'in arkasından, Amerika Birleşik Devletlerinde iki barış hareketi birleşerek, ulusal kongrelerini yapıyor, programlarına nükleer silahların ortadan kaldırılması, uzayın silahlandırılmasının önüne geçilmesi ve konvansiyonel silahların azaltılması istemlerini alıyorlardı. Onlar, Amerikalı sağduyu sahibi barışsever milyonlar, ABD yönetiminin Reykjavik'e gelen Sovyet barış önerilerini reddetmekle, askersel-sanayi kompleksinin ve ABD yönetiminin ulusal çıkarlara da, Amerikan halkının çıkarlarına da ihanet ettiğini ve Amerikan halkını "yıldızlar savaşının bir rehinesi"ne dönüştürüldüğünü dile getiriyorlardı.

Reykjavik'ten birkaç ay sonra 28 Şubat 1987'de SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov, Amerika Birleşik Devletleri'ne, Cenevre'de sürmekte olan silahsızlanma görüşmelerinden bağımsız olarak Avrupa'daki orta menzilli Amerikan ve Sovyet nükleer roketlerinin kaldırılması için derhal bir anlaşma öneriyordu. Kaldı ki, Reykjavik'te taraflar söz konusu roketlerin 5 yıl içinde kaldırılması konusunda mutabakata varmışlardı. Ve yine, bu önerinin hemen arkasından 10 Nisanda Prag'da Gorbaçov, orta menzilli füzelerin kaldırılması yolundaki anlaşmayı kolaylaştırmak için, bu görüşmelerden bağımsız olarak Avrupa'daki 500-1000 km. menzilli füzelerin azaltılması ve hemen ardından kaldırılması için yeni önerilerde bulunuyordu. Sistemli ve ardıcıl silahsızlanma önerileri dünyada yankılarını buluyor ve hatta bazı NATO üyesi hükümetler bile bu önerilerin yaşama geçmesini savunuyorlardı. Barışın, ne bir "Sovyet propagandası" ne de Sovyet barış önerilerinin "politik bir manzume" olmadığı çok daha geniş güçlerce görülüyor, savaş karşıtı güçlerin çok geniş bir yelpazeye yayılma olanakları artıyordu. Kuşkusuz ki, Sovyetler Birliği'ndeki çok yönlü yenilenmenin uluslararası alanda yol açtığı sonuçlar, "sovyet tehdidi" korkusunu bir kenara iterken, militarizmin politik haklılığını yitirmesinin koşullarını, ortamını da geliştiriyor.

Dünyada barışın korunmasının, tüm insanlığı herhangi bir başka sorundan çok daha fazla ilgilendirdiği olgusu, sürekli genişleyen güçler yelpazesi tarafından kavranıyor ve onların politik düşüncelerini ve eylemlerini etkiliyor. Bu güçler arasında hükümetler, yığın hareketleri, komünistler, sosyal demokratlar, ılımlı tutucular, işçiler, işadamları, aydınlar, gençler, kadınlar, dindarların yer alımı, gelişmelerin seyrini de daha çok etkiliyor. Ergun Balcı, 10 Aralık tarihli Cumhuriyet'te "Tarih Yapılıyor" başlıklı yazısında, bu olguyu şöyle ifade ediyor: "INF antlaşmasının imzalanmasında, Amerikan ve Sovyet yetkililerinin yanısıra, yıllardır nükleer silahlar aleyhinde gösteri yapan, sokaklara dökülen ve sayıları milyonları bulan kitlelerin, polis dayağına, itilmeye, kakılmaya rağmen nükleer silahlar aleyhine kampanyayı sürdüren gencecik insanların, nükleer bir savaşın dehşetini gösteren filmler yaparak

Devamı 9. sayfada

Tüm baskılara karşın...

Baştarafı 1. sayfada

Aynı DGM Savcısı, sorgulamalarla ilgili ifadeleri içeren dosyaları avukatlara vermemekte direnmekte; işkence, savunma hakkını kullanmayı engellemeyi amaçlayan hukuk dışı uygulamalar ve bir kısım basında sürdürülen iki politik liderin saygınlığına gölge düşürmeyi amaçlayan kampanyalarla tam bir komplo girişimi gündeme gelmektedir. Tercüman gazetesinde bu amaçla yürütülen karaçalmalara karşın, kamuoyunda yükselen istem, konunun derinliğine araştırılması, gizli sorgulamacıların ve sağlık görevlilerinin açıklanması yönünde olmuştur.

Sargın ve Kutlu yoldaşların girişimiyle birlikte Türkiye'de tekrar gündeme gelen, 12 Eylül uygulamalarıdır, insan haklarıdır, demokrasi sorunudur. İnsan Hakları Derneği Kurultayı'nda Genel Başkan Nevzat Helvacı ve SHP Genel Başkanı Erdal İnönü tarafından dile getirilen görüşlerde bir kez daha vurgulanan, İnsan Hakları Derneği'nin kampanyasında onbinlerce insan tarafından desteklenen, demokrasi ve insan haklarıdır. Bunlar, iki genel sekreterin demokrasi girişiminin ne kadar haklı nedenlere dayandığını gösteriyor.

Kutlu ve Sargın'ın gözaltına alınmasıyla başlayan gelişmeler tümüyle hukuk dışı süreçlerle, daha çok politik kararlarla belirleniyor. İnsanlık dışı işkencelere tepkilerini ifade eden geniş çevreler de, konuyu bu düzeyde tartışmaya açtılar. Milliyet'teki başyazısında, ortada en basit insanlık standartlarına da sığmayan güncel bir işkençe iddiası vardır diyen Altan Öymen, "İnsanları sadece düşünceleri yüzünden hapseden hukuk sistemi ve uygulamaları karşısında hükümet henüz parmağını bile kıpırdatmamıştır." diye belirtiyor. İlhan Selçuk da Cumhuriyet'teki yazısında aynı konudaki görüşünü şöyle ifade ediyor: "Eğer Nihat Sargın 'işkence gördük' diye bağırmışsa, bu söz gerçeği yansıtmakta, gerçeği dile getirmektedir. TBKP yöneticilerine Başbakanlığın burnu dibinde işkence yapılıyor" SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığına şu soruları yöneltiyor: "Kutlu ve Sargın'a işkence yapılmış mıdır? Sorgulamaları neden uzatılmıştır?"

Demokratik kamuoyunun, TİP ve TKP Genel Sekreterlerine yönelik insanlık dışı işkence ve baskı uygulamalarına karşı yükselttiği protesto ve tepkiler sonucu işkencede bulunan polisler ve sağlık kontrolüyle görevli hekimler hakkında soruşturma açılmış bulunuyor. İşkenceciler hakkında soruşturma açılması, demokrasi ve insan haklarından yana ardıcıl çabaların ve 12 Eylül sonrası ülkede gelişen demokratik birikimin somut başarısıdır. Şimdi aynı güçler, sözkonusu insanlık dışı uygulamaların geçmişteki ve bugünkü tüm sorumluların hesap vermesi için daha güçlü direnebilirler.

Yasal TBKP için mücadele - demokrasi ve insan hakları için mücadelenin bir parçasıdır

Şimdi, insan hakları ve demokrasi sorunu komünist hareketin yasal olması gerektiği fikriyle birlikte tartışılıyor. Sargın ve Kutlu yoldaşların kaba yöntemlerle gözaltına alınmalarıyla birlikte Türkiye ve uluslararası kamuoyunun önünde gelişen olaylar, Türkiye'de demokrasi sorununu uluslararası kamuoyunun gündemine sokmuş, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü bu düzeyde ele alınır ve savunulur olmuştur.

Sargın ve Kutlu'nun demokrasi girişimi çevresinde gelişen destek ve dayanışma onların kişisel güvenliklerinin güvence altına alınması, serbest bırakılması, politik düşüncelerinden dolayı yargılanmaması özgürce politik faaliyette bulunmalarının sağlanması biçiminde; uluslararası alanda komünistlerden libarellere, Türkiye'de devrimci sol çevrelerden muhalefet partilerine kadar çok geniş güçlerce dile getiriliyor. İki politik liderin girişiminin demokratik niteliği geniş güçlerin dayanışmasını çekiyor, komünist partisinin yasallığı fikri hiçbir zaman olmadığı kadar destek görüyor.

Ana muhalefet partisi SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, partilerinin ilkesel tutumlarının açık olduğunu belirterek, "Bütün siyasi görüşlerin örgütlenmesini istiyoruz. Fikir özgürlüklerinin Batı demokrasilerinde olduğu gibi Türkiye'de de gerçekleşmesini istiyoruz." diyor. Yine, Kutlu ve Sargın'la cezaevinde görüşmek için girişimde bulunan SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar, "Avrupa Topluluğu'na bağlı tüm ülkelerde rahatlıkla savunulan ve örgütlenen düşüncelerden dolayı insanların tutuklanıp cezaevine konulmaları çağ dışı bir davranıştır. Bu konularda yasal başvurularımızı yapacağız." demektedir. Artık basında da, küçük bir azınlık dışında rağbet gören, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki yasakların kalkması ve komünist hareketin yasallığı fikridir. Kutlu ve Sargın'ı 500'ye yakın avukatın savunmaya hazırlanması, onların girişimlerinin haklılığının, meşruluğunun Türkiye'de hukuk adamlarınca onaylanmasıdır.

Kutlu ve Sargın yoldaşların, Türkiye'nin rotasını demokratikleşmeden yana çevirmeyi amaçlayan girişimi uluslararası komünist ve işçi haeketinin saygın ve güçlü desteğini arkasında buluyor. 9 Aralık 1987 tarihli Pravda'da yayınlanan Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesinin Kutlu ve Sargın'ı savunma bildirisinde, "Türkiye komünistlerinin ve diğer demokratik güçlerin verdikleri mücadeleyle dayanışma içindeyiz" denirken, Fransız Komünist Partisi Kongresi'nde biraraya gelen komünist ve işçi partileri, kurtuluş hareketlerinden 69 temsilci, "Biz onların ve Türkiye'deki tüm politik tutukluların serbest bırakılmasını, Türkiye komünistlerininki de içinde olmak üzere, tüm demokratik partilerin özgürce çalışmalarının sağlanmasını istiyoruz" dediler. Dünyanın her köşesinden Şili'den Vietnam'a, Avustralya'dan Güney Afrika'ya, komünist ve işçi partilerinden, kurtuluş hareketlerinden Kutlu ve Sargın yoldaşların demokrasi girişimine destek ve dayanışma mesajları iletiliyor.

Batı Avrupa'da, parlamentolarda gündeme gelen, sosyal demokratlardan liberal politikacılara kadar desteklenen Kutlu ve Sargın'a özgürlük istemi, artık Türkiye'nin demokratikleşmesi sorununu uluslararası kamuoyunun gündeminin bir parçası yapmıştır.

Sargın ve Kutlu'nun serbest bırakılması ve komünistlere yasal çalışma hakkı uluslararası kamuoyunun gündeminden inmeyecektir.

Türkiye'nin demokratikleşmesi için

Açık ki, Türkiye'nin demokratikleşmesi mücadelesinde artık yeni bir evre ortaya çıkmıştır. Şimdi sözkonusu olan, Kutlu ve Sargın yoldaşların TBKP'nin yasal faaliyeti yönünde girişimlerde bulunmak üzere ülkeye dönüşleriyle birlikte "demokrasiye geçtik" demagojisinin yerle bir olması, 12 Eylül'ün devamı olan uygulamaların reddedilemeyecek biçimde gözler önüne serilmesi, demokrasi sorununun kamuoyunda yeni türde tartışılmasıdır.

Ülkenin politik gündemi ilk kez hükümetin inisiyatifi dışında oluşmakta, rejimin demokratikleştiği iddiaları Batı'da da şimdi kuşku götürür olmaktadır. Ülkeyi yönetenlerin, Batı'da 'demokratikleşme' adı verilen 'takvimleri'ni yukarıdan aşağıya kendi iradeleriyle uygulamalarının ye. rini kendi inisiyatifleri dışında bir demokratikleşme adımı almıştır.

Egemen çevrelerin şaşkınlığı ve tepkileri bu takvimin bozulmasının ürünüdür. Evrenin hukuk kurallarını hiçe sayarak yaptığı konuşmalar, son olarak TBMM'nin açılışında parlamentonun iradesini hiçe sayarak TBKP Program Tasarısı üzerine yaptığı anti komünist konuşma da bunu gösteriyor. Çünkü, bu adım, hem onların takvimine uymuyor hem de onların dünya kamuoyu önünde toptan reddemeyeceği bir adım oluyor. Demokrasi düşmanı tepkiler ve sözkonusu anti komünist saldırılar bunun sonucudur.

Sözkonusu adım, işçi öğrenci ve aydınların 12 Eylül sonrası sönmeyen şimdi daha gür sesle ifade edilen çıkışlarının devamı yeni bir adımdır. Yeni olan demokrasi ve insan hakları için, anti komünist yasaklara karşı kesin bir savaşımıdır. TİP ve TKP MK'leri tarafından görevlendirilen Sargın ve Kutlu yoldaşların cesaretli ve kararlı girişimi bunu ifade ediyor.

Ülkenin demokratikleşmesi yönünde ana ödev şimdi bu süreci genişletmek oluyor. Komünistler Kutlu ve Sargın'ın özgürlüğü için mücadeleyi kararlılıkla sürdüreceklerdir.

Basın ahlakı ve "Tercüman"

Celal ÖZ

Nihat Sargın ve Haydar Kutlu yoldaşların ülkeye dönüşleri ve karşılaştıkları insanlık dışı, hukuk dışı uygulamalar Türkiye basınında ciddi ve titiz bir anlayışla izleniyor. Değişik yayın politikalarına, ideolojik ve politik görüş farklılıklarına rağmen genel olarak doğru haber verilmeye, saygılı ve sağlıklı bir tartışma yürütülmeye çaba sarfediliyor. Değerlendirme ve tartışmaların politik olgunlukla yapıldığını, genel olarak demokrasi bilincinin daha da olgunlaştığını görmek sevindirici. Fakat bu yöndeki çabaları zedeleyen, politik havayı zehirleyen kimi eğilimlerin basında ortaya çıkış biçimi de bir o kadar dikkat çekici.

7 Aralık 1987 tarihli Tercüman gazetesinin 1. sayfasında verilen haberin başlığına bakalım: *Kelepçe bile takılmayan "lüks tutuklu"lar "işkence şov" yaptılar.* Bu satırların altında yer alan spotta ise şunlar yazılı: *Lüks odalarda gözaltında bulundurulan, TV seyreden, doktor kontrolünden geçirilen iki TKP'li "işkence" gördüklerini iddia ettiler.* Haber aynı üslup içinde 5. sayfada sürüyor.

12 Aralık 1987 tarihli Tercüman yine 1. sayfasında şu başlıkları kullanıyor: *Komünist nankörlüğü - Lüks ve imtiyazın adı işkence oldu!..* Haber spot ise şöyle: *Kutlu ve Sargın 17 gün lüks odada kaldıktan dışarıdan özel yemek bile aldırtıp keyif çattıktan sonra "işkence gördük" demekten utanmadılar.*

Bu iki örnek bile Tercüman gazetesinin haftalardır komünist harekete, iki genel sekreter yoldaşa karşı ilkel ve kaba bir üslupla yürüttüğü kampanyanın çirkinliğini göstermeye yetiyor.

Tercüman gazetesinin politikasını çizenler Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'a işkence yapıldığına inanmayabilirler. Ama bu "inanç" ve "varsayımı" gerçekmiş gibi okuyucuya sunmak basın camiası adına utanç verici olmaya yeterlidir. İşkence yapıldığı söyleniyorsa ve Tercüman'ın bundan kuşkusu varsa gazetecilik anlayışı bu konunun açıklığa kavuşturulmasını talep etmek, en azından açıklığa kavuşmasını beklemek olmalı. Telaş içinde ve ısrarla işkence yapılmadığına okuyucusuna inandırmak görevine soyunmak niye?

Kaldı ki, iki yoldaşımız gözaltına alındıkları 17 Kasımdan Aralık başına kadar avukatları ile bile görüştürülmediler. Tercüman'da bu kadar emin biçimde işkence yapılmadığı haberini okuyan herkesin aklına "Sorgulamada Tercüman da yer aldı mı?" sorusu geliyor.

Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın savcılığa verdikleri dilekçeleri gösteriyor ki, insanlık dışı işkence yöntemleri iki yoldaşımız üzerinde de uygulanmıştır. 170 saat zorla sandalyede tutulmuş, ilaçlı su içirtip, iğne yapılmış, elektrik verilmiş, filistin askısı ve tazyikli soğuk su sıkmak gibi işkenceler yapılmıştır.

Tercüman gazetesinin komünist partinin görüşlerini benimsemesi zaten beklenmiyor. Asıl ürkütücü olan ise hakaretlere ve çirkin tanımlamalara dayanan bu kampanyanın basın ahlakı ile, gerçeklere dayanması gereken habercilik anlayışı ile bağdaşmaması.

Doğru ve gerçek haberi verdikten sonra yayın organları diledikleri gibi yorum yapar, görüşlerini yazarlar. O zaman kimse de ahlaksızlık yapıyorsunuz, yalancısınız demez. Ama asgari ölçü, okuyucuya doğru haberin ulaştırılması çabasını göstermektir.

Bu çaba gösterilmez, hangi gizli odağın piyasaya sürdüğü, hangi elin yazdığı belli olmayan bir yalana okuyucu "zorla" inandırılmak istenirse, hele tartışma politik düzeysizlik, hakaret ve küfür biçiminde yürütülürse, işte o zaman politik hava zehirlenir, kirletilir.

Kaldı ki, saldırılan komünist hareket ve düşünce bugünkü yasalarca yasak altında tutulmaktadır. Bu koşulda, karşı tarafın kendisini "savunması" bile yasakken suçlamalar yapmak dürüst, kendi düşüncesine güvenen bir davranış sayılmayacaktır. Kutlu ve Sargın yoldaşlar açık tartışmaktan, komünistlerin halkın önüne açık kimlikleri ile çıkmaktan yana olduklarını kanıtladılar. Tüm politik düşünce ve örgütlenmeleri doğrudan izlemek, "tercümanlar" aracılığı ile değil dolaysız yoldan komünistleri tanımak halkımızın en temel demokratik hakkıdır. Özgür iradesini açığa vurabilmesinin vazgeçilmez koşullarından biridir bu hak.

İki genel sekreter yoldaşımız işte bu hakkın elde edilmesini sağlamak için uğraşmaktalar.

Tercüman'ın komünistleri devrimci sol güçlerden, sosyal demokratlardan ve diğer demokratik, liberal çevrelerden yalıtlamayı, onlarla karşı karşıya getirmeyi esas alan bu kampanyası ise amacına ulaşamamış, cılız ve yalnız kalmıştır. Komünistleri illegaliteye zorlayan, halkımızın önünde açık yer almalarını engellemek isteyen bu zihniyet, komünistlerin ne olduğunu halka sadece kendilerinin "tercüme" etmesi gerektiğinde ısrar ettikçe ayıbını açığa vuruyor.

İmzalanan antlaşma tüm halkların çıkarınadır

Baştarafı 1. sayfada

ların çıkarınadır, sağduyunun ifadesidir, yeni politik düşünce tarzının ete kemiğe bürünmesidir. Orta ve orta-kısa menzilli Sovyet ve Amerikan nükleer roketlerinin yeryüzünden kaldırılmasına ilişkin bu anlaşma insanlığı kitle kırım silahlarından ve nükleer bir felaketle yokolmaktan kurtarmanın bir düş olmadığının en somut kanıtıdır. Eşitlik ve eşit güvenlik ilkesi temel alındığında, silahsızlanma yolunda adım atmanın olanaklı olduğu ortaya çıkmıştır. Nükleer ve uzay çağında bu, aynı zamanda zorunludur, çünkü artık farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin önünde barış içinde yanyana yaşamaktan başka bir alternatif kalmamıştır.

İmzalanan anlaşma, tarihsel önemine ve bir dönüm noktasını ifade etmesine rağmen, insanlığın yokolmasına neden olacak türden silahların yalnızca bir bölümünün yokedilmesini içeriyor. Emperyalizmin en saldırgan, en gerici, militarist kesimlerinin ortadan kaldırılacak silahların yerine yenilerini yerleştirme, özellikle de Avrupa'da kısa menzilli nükleer ve konvansiyonel silahlanmaya hız verme çabaları önlenebilecek midir? Nükleer, kimyasal biyolojik ve konvansiyonel alanlarda yeni silahsızlanma adımları atılabilecek midir? Uzayın askerleştirilmesi durdurulabilecek midir? Askersel paktlar arasında güveni artıracak önlemler alınabilecek, devletler arasında diyalog genel geçerli ilke kılınabilecek midir? Şimdi insanlığın ve halkımızın önünde duran görev, bütün bu alanlarda da geleceğin kazanılması için mücadeleyi hızlandırmaktır. Ancak kararlı, uzun soluklu ve ortak güvenlik anlayışına dayalı bir mücadele insanlığın ve halkımızın yeni barış içinde bir dünyanın kurulması umutlarını gerçek kılabilecektir.

TİP ve TKP Merkez Komitelerine göre, Türkiye, şimdi insanlığın nükleer bir felaketten kurtarılması, halkımızın geleceğinin kazanılması yolunda aktif bir rol oynama şansına sahiptir. İki sistem arasındaki silah dengelerinin yeni yeni alanlarda daha fazla silahlanarak değil, eşitlik ve eşit güvenlik ilkesi temelindeki, silahsızlanma yoluyla azaltılması için Türkiye bütün olanaklarını şimdi etkili bir biçimde kullanabilir. Silahsızlanma sürecini ilerletecek böylesi bir politika aynı zamanda ülkemizi de derinden etkileyen bir dizi dünya çapındaki sorunun çözümü için yeni işbirliği olanaklarına yol açacaktır.

Ülkede demokratik bir istikrarın sağlanmasıyla, barış ve silahsızlanma ülkülerinin serpilip gelişmesine yardımcı olacak bir atmosferin yaratılması insanlığın ve halkımızın bu meşru ve yaşamsal çıkarları doğrultusunda Türkiye'nin daha etkili olabilmesinin koşullarını hazırlayacaktır.

14 Aralık 1987

Türkiye İşçi Partisi
Merkez Komitesi

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

Geçici güven bunalımını aşmak için:

Önyargı gerçeğin yerini almamalıdır!

"İğrenç bir pazarlık". Bu sözler, kendi önyargılarını hakikat sanan kimselerin, Kutlu ve Sargın'ın ülkemize dönüş kararını açıklamasından hemen sonra, tahmin ettikleri "pazarlığın iğrençliği"ne dair ortada henüz hiçbir kanıt yokken hınçla sarfedilmiştir.

İtiraf etmek gerekir ki, her iki parti MK'leri ve bu partilerin üyeleri, devrimci sol hareket içindeki yerleri, güçleri, saygınlıkları ne olursa olsun tek bir sol örgütten bile böylesine ağır, böylesine haksız ve böylesine düşüncesiz bir tutumun geleceğini beklememişlerdi. Onlar, her iki parti için gerçekten büyük sorumluluk getiren ülkeye dönüş kararını alırken, gizli, açık iktidar odaklarından herşeyin beklenebileceğini, fakat atılacak adım demokrasiden yana bütün güçlerin çıkarına olduğu için, en kötü olasılıkların bile göğüslenmesi gerektiğini düşünmüşlerdir. Her iki partinin en yüksek düzeydeki yöneticilerini ağır riskleri olan bir ödevle ülkeye gönderenler, şurası açıktır ki, cesur, atak, gözünü kırpmadan mücadeleye atılan devrimciye, görüşleri ne olursa olsun, dört elle sahip çıkma geleneğini onyıllardan beri kökleştiren devrimci sol hareketin tüm bileşenlerine, samimiyetle güvenmişlerdir.

Bu güvenin tamamen doğrulanmadığını ifade etmek acıdır.

Bazı dost ve kardeş sol örgütleri, kimi sorumsuz çevrelerce egemen sınıfların iç kavgalarının bir malzemesi olarak kullanılmak üzere imal edilmiş "uzlaşma-pazarlık" iddialarına böylesine kolaylıkla inanmaya götüren nedenleri, biz komünistlerin herhalde bir kere daha yeniden incelememiz ve bir süreden beri geliştirdiğimiz "solun tüm kollarının çeşitlilik içinde birliği" çizgimizi çok daha kuvvetle derinleştirmemiz gerekecektir.

Bizim şu son olumsuz gelişmeler karşısında çıkardığımız sonuç, devrimci sol içindeki geçici güven bunalımını geçmişteki yıkıcı kavgalara dönüştürmek değil, bu bunalımı aşmak için ısrarlı çabalar harcamaya devam etmek olmuştur. Bu da doğaldır: Çünkü her iki parti de, 16 Kasım günü başlattıkları mücadelenin devrimci solun dayanışması olmadan çok daha büyük engellerle karşılaşacağı, bu mücadelede tüm devrimci solun mücadelesiyle sıkı bir şekilde birleştirilemedikçe amaca ulaşmanın çok daha zor, sancılı olacağını gayet iyi bilmektedirler.

Olgular, Türkiye'nin barış ve demokratik yenilenme yolunu tıkamak isteyenlerin devrimci sol güçler arasındaki ayrılıkları kendi karanlık amaçları için kullanmak istediklerini kanıtlıyor. 14 Kasım günü Rauf Tamer Tercüman'da şu satırları yazmıştır:

"– Niçin geliyorlar?

Mevcut Türk solunun da üstünde bir patent kazanmak, 'beleşten' patronluğa oturmak için mi?

Ama, Türk solu buna izin verir mi? Bunca ihtilale muhatap olmuş ve şu kadar şehit vermiş yerli 'devrim mücahitleri' 8 yıldır sırça köşkte oturan bu 2 kanun kaçağına 'müttefik' davranır mı?

Yerli ve milli Türk solu uyanık olmalıdır."

Bu kışkırtıcı üslup, militan antikomünizmin rotayı şaşırmadığını, gerekirse "terörist" diye idam sehpalarına gönderdiği devrimcileri bile komünistlere karşı kışkırtmaktan geri durmadığını, durmayacağını gösteriyor.

Biz komünistler, militan antikomünizmin çığırkanlarının sözlerine ve yazılarına bakarak devrimci sol güçler üzerinde herhangi bir yargıdan uzak durmaktayız. Bu örnekteki görüşler, elbette ne devrimci sol örgütlerin bize karşı tutumlarının asıl kaynağını oluşturuyor, ve ne de "bunca ihtilale muhatap olmuş, şu kadar şehit vermiş" diye tanımladığı sol güçlerle antikomünist çevreler arasında bir bağ olduğunu gösteriyor. Bu örnek tüm devrimci solun karşı karşıya bulunduğu temel bir sorunu ortaya koymaktan başka bir anlam taşımıyor: Bu da, kendi arasında herkesin uyması zorunlu bir ilişkiler sistemi yaratamayan devrimci solun, tepeden tırnağa örgütlü ve güçlü demokrasi düşmanlarının oyunlarını asla bozamayacağıdır.

TİP ve TKP, sol güçler arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi yolunda kendi paylarına kardeş partileri kendi eylemleri hakkında bilgilendirme pratiğini belli bir zamandır başlatmışlardır. Sargın ve Kutlu yoldaşların ülkeye dönüşleri üzerine yapılan başvurularda, tüm devrimci sol parti ve örgütlerden, yayın organlarından dayanışma istenmiş, gidiş üzerine gerekli bilgiler verilmiştir. Bizim kimi görüşlerimizi benimsemeseler de, kardeş partilerden bazıları ve özellikle her iki partiyle hiçbir organik bağı olmayan değerli sanatçı ve aydınlar her zaman büyük bir şükranla anacağımız dayanışma eylemlerinde bulunmuşlardır.

İki genel sekreteri "Türkiye'de demokrasi güçlerine emanet ediyoruz" diyen gerçek demokrat insanları, kendi politik amaçlarımıza yöneltmek gibi bir amaç taşımadığımızı söylemek bile gereksizdir. Bu, gençlik çağını çoktan aşmış, her biri artık kendi tercihlerini bilinçle yapan devrimci insanlar hakkında çok kötü bir düşüncenin eseri olabilirdi. Şunu da eklemek isteriz: Her iki parti, kendi ortak programlarını herkesin tartışmasına açmışlardır. Bu partiler, şu anda her iki genel sekreterin tutuklu olmasına, Evren'den, işkenceci gizli polise kadar güçlü bir antikomünist cephenin ağır saldırılarını önlemek için büyük çabalar harcamak zorunda kalmasına rağmen, biz program tasarımızı açık basında eleştiren, bu programı en sert şekilde yargılayan sol parti ve kişilerle diyalog içinde olacağız. Tartışma doğaldır. Olmalıdır. Programlar, yalnız onu hazırlayanların değil, dozu ne olursa olsun onu eleştirenlerin de katkılarıyla ortaya çıkan, daha çıkmadan kimin onayladığı, kimin onaylamadığı açıkça belli olan çok önemli belgelerdir. Bir program hazırlanırken, ortaya taslak halinde konmuşken, onu eleştirenlere "acele etmeyin, bekleyin bakın bakalım pratik bu belgeyi doğrulayacak mı" denemez.

Ama bir adım atıldığı zaman, hele o adım eyleme geçenleri egemen sınıflar karşısında risk altına sokan bir adımsa, bizim dostlarımızdan, tıpkı Sargın ve Kutlu ülkeye dönemden nasıl dediyse, acele etmemelerini, önyargıyla hüküm vermemelerini istemek hakkımızdır. Ve şimdi dostlarımızı yeniden durumu değerlendirmeye çağırmak istiyoruz. Önyargı hakikatin yerini almamalıdır.

SBKP MK: "Türkiye komünistlerinin ve diğer demokratik güçlerin verdikleri mücadeleyle dayanışma içindeyiz"

Baştarafı 1. sayfada

lerin parlamento üyeleri, değişik ülkelerin toplum çevreleri ve siyasi partileri de istiyorlar. Türkiye'deki tanınmış politikacılar ve toplum adamları da Komünist Partisine legal faaliyet hakkının tanınmasından yanadırlar.

Enternasyonalist ödevlerine bağlı olan Sovyet komünistleri, Haydar Kutlu ve Nihat Sargın yoldaşları savunmak için, serbest bırakılmaları istemini desteklemek için seslerini yükseltiyorlar. Biz, genel geçer demokratik ilkeler koşullarında kendi görüşlerini açıkça savunabilme olanağını kazanmak için Türkiye komünistlerinin ve diğer demokratik güçlerin verdikleri mücadeleyle dayanışma içindeyiz.

SBKP MK

Kutlu ve Sargın'ın ülkeye dönüşü tüm devrimci sol hareket üzerindeki baskı ve zorbalığı örten "liberalleşme" perdesini yırttı!...

"Çağ atlayan" Türkiye'de çağdışılık görüntüleri

• Türkiye Devrimci Komünist Partisi davasından yargılanan Veli Yılmaz, Mustafa Yıldırımtürk ve Osman Taş verdikleri ortak dilekçede Halkın Kurtuluşu gazetesinde yayınlanan yazılar nedeniyle sorumlu müdürler olarak cezalandırıldıklarını ve "düşünce özgürlüğünü kullanmanın işkence, hapis ve baskıyla cezalandırıldığını belirttiler. *(27 Kasım 1987 Cumhuriyet)*

• 2000'e Doğru Dergisi Sorumlu Yazıişleri Müdürü Fatma Yazıcı, derginin toplatılan 39. sayısındaki "Kürtlere Mahalli İdare" başlıklı yazıda bölücü propaganda yapıldığı savıyla TCY'nin 142/3 maddesince 5-10 yıl hapis istemiyle yargılanmaya başlandı. *(27 Kasım 1987 Cumhuriyet)*

• 24 Kasım'da gözaltına alınan "Yarın" dergisi İstanbul temsilcisi Zekeriya Aytemur'un tutuklandığı öğrenildi. Zekeriya Aytemur ile birlikte "Öğrenci Postası" dergisinin sahibi ve İTÜ Maden Fakültesi Öğrenci Derneği Başkanı Serhat Şimşek, Yasemin Öztürk ve Cem Güvenç'de gözaltına alınmışlardı. *28 Kasım 1987 Cumhuriyet)*

• Sağmalcılar Cezaevi'ndeki uygulamaları protesto gösterisine katılan tutuklu ve hükümlü yakınları tutuklanarak 'sanık' olarak yargıç önüne çıkarıldılar. Tek tip cezaevi elbisesi ve sevk zincirini protesto eden tutuklu ve hükümlü yakınları, cezaevi araçlarından yerlerde sürüklenerek indirildiler. Duruşmada elbiselerini yırtan tutuklu ve hükümlü yakınları mahkeme salonunda jandarma tarafından tartaklandı. *(20 Kasım 1987 Cumhuriyet)*

• TKP/B-SGB'ye üye oldukları ve pankart astıkları savıyla 15 yıla kadar ağır hapisleri istenen 11 kişi çıkarıldıkları İstanbul DGM de, tek tip elbiseyi protesto ederek yırttılar. Jandarmanın mahkeme salonunda üzerlerine saldırarak protestoları engellemeye kalkışması "insanlık onuru işkenceyi yenecek" sloganlarıyla karşılık bulurken olayın gazetecilerce fotoğraflanması üzerine mahkeme, tutukluların propaganda yaptıklarını, ve basında yer alan haberler üzerine eylemlerini sürdürdüklerini belirterek çekilen fotoğraflara yayın yasağı koydu. *(23 Kasım 1987 Cumhuriyet)*

• 1203 sanıklı DEV SOL davasında 5,5 yıllık aradan sonra ilk kez 98 tutuklu toplu halde mahkemeye çıktı. Davada 580 kişinin idamı isteniyor. *(Yeni Gündem 11-17 Ekim)*. İstanbul DGM'de DEV SOL davasında 15 yıl hapis cezası istemiyle yargılanan 15 kişinin ilk duruşmasında tutuklulardan Mustafa Selçuk, Harun Uyar, Süleyman Baş, Yusuf Erişti, Kadir Efegil ve Zeki Güven duruşmaya çıkarılışları sırasında tek tip elbiselerini protesto için cezaevi elbiselerini çıkarıp yırttılar. Mahkeme heyetinin sorularına cevap vermeyen ve kimlik beyanında bulunmayan tutuklular cezaevinde işkence gördüklerini, tek tip elbise giymedikleri için hasta arkadaşlarının hastaneye çıkarılmadıklarını, avukatlarıyla ve yakınlarıyla görüşemediklerini belirterek, "Savunma hakkımız engelleniyor. Bu ne biçim bağımsız yargı?" dediler. Mahkemenin tutukluların duruşmadan çıkarılması kararına karşı direnen tutuklular jandarmalarca yerlerde sürüklenerek, yaka paça boğuşarak dışarı çıkarıldılar *(9 Aralık 1987 Cumhuriyet)*

• DGM iki ayrı PKK davasında 5 kişi için ölüm 5 kişi içinde 5-10 yıl hapis cezası istedi. *(10 Aralık 1987 Cumhuriyet)*

• Mersin E Tipi Cezaevinde tek tip elbiseyi protesto etmek amacıyla 39 tutuklu ve hükümlünün başlattıkları direniş sürüyor. Cezaevi yönetimi direniş yapanlara mektup ve görüş yasağı koyarken, savcı görüş yasağının avukatlarıda kapsadığını söyledi. *(27 Kasım 1987 Cumhuriyet)*

• İnsan Hakları Derneği Genel Sekreteri Akın Birdal 12 Eylül 1980'den bu yana 250 bin kişinin gözaltına alındığını, bunlardan 50'sinin idam edildiğini, 170'inin ise işkence sonucu öldüğünün kanıtlarıyla saptandığını, Türkiye'de 537 cezaevinde 53 bin kişinin bulunduğunu belirtti. *(11 Aralık 1987 Cumhuriyet)*

• İdam mahkumları tedirgin. Çeşitli suçlardan ölüm cezasına çarptırılan 159 kişinin kaderi 18. Dönem TBMM'nin elinde. 17. döneme bu kişilere ait III dosya devretti. TBMM geçen dönem Hıdır Aslan ve İlyas Has hakkındaki idam cezasını onaylamıştı. *(4 Aralık 1987 Cumhuriyet)*

• Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Yardımlaşma Derneği'nden yapılan açıklamada Aralık günü Bayrampaşa da yapılacak mitingin sloganlarından "İşkence ve işkencecilerle" ilgili onların emniyetçe yasaklandığı belirtildi. Yasaklanan sloganlar şunlar: "Zindanlar boşalsın, işkenceciler cezalandırılsın", "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek" *(4 Aralık 1987 Cumhuriyet)*

• DGM savcısı Nusret Demiral, TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın'ın cezaevine götürülürken, "İşkence gördüğünü söylemesiyle ilgili olarak" bu iddiaların yalan olduğunu ileri sürdü, "Bu konfor kendi evlerinde bile yok" dedi, *7 Aralık 1987 Cumhuriyet)*. İçişleri Ahmet Selçuk ve Emniyet Genel Müdürü Bedük, "Biz kendimizi biliyoruz, kesinlikle işkence yoktur" dediler. *(22 Aralık Cumhuriyet)*

• Türkiye 21 üyeli Avrupa Konseyi'nde imzaya açılan "İşkence ve Kötü Muamele İle Mücadele Sözleşmesi"ni imzalamayan iki ülkeden biri oldu. Yeni sözleşme, karakol, cezaevi, ve diğer yerlerde tutuklu ve hükümlülere kesinlikle kötü muamele ve işkence yapılmamasını öngörüyor. Cumhuriyet *(27 Kasım 1987)* Avrupa Konseyi toplantısında Türkiye'yi temsil eden Vahit Halefoğlu, "İşkence ve Kötü Muamele İle Mücadele Sözleşmesi" ne Türkiye'nin imza atmayacağını, Türk hükümetinin konuyu inceleyeceğini bildirdi. *(27 Kasım 1987 Tercüman)*

12 Eylül takviminden koparılmış yapraklar

Baştarafı 10. sayfada

neleri amaçladığımızı tüm yurttaşlara anlatmaya ve bunu gizli olarak değil, TBKP'yi yasal örgütleyerek gerçekleştirmeye gitmişler, ama onlara bu hak tanınmamış, tersine her sağduyulu insanı isyan ettiren bir "devlet terörü" ile yanıt verilmiştir.

Bu durumda TBMM'nin seçilmiş üyeleri TBKP Program Tasarısında nelerin amaçlandığını, tıpkı 12 Eylülün ilk günlerinde olduğu gibi Kenan Evren'in "Büyük Nutuk"larından mı öğrenmek zorunda kalacaklardır?

Zaman nasıl gelecek?

Evren, TBKP Program Tasarısını kendi bildiği gibi değerlendirmekte özgürdür; fakat Evren bizim programımız hakkında bildiği gibi konuşma hakkına sahipse, biz de kendi programımız hakkında özgürce konuşma hakkına sahip olmalıyız. Tüm yurttaşlar, tıpkı Evren gibi TBKP Program Tasarısını özgürce inceleme hakkına sahip olmalıdır.

Eğer Evren ve Özal, "zamanı gelince" komünistlerin de özgürce örgütlenebileceği yolundaki demeçleri, artık "komünistler hiçbir zaman örgütlenemezler" diyemedikleri için, kurnazca bir savunma amacıyla vermiyorlarsa, "zamanı gelince" bu yasakların kaldırılabilmesi için, tıpkı Evren'in sözleriyle, "anayasa ve yasalarda değişiklikler düşünülürken, TBKP Programında nelerin amaçlandığının bilinmesini" sağlamak için, Kutlu ve Sargın serbest bırakılmalı, TBKP Program Tasarısı özgürce tartışılmalıdır.

İşte, zaman böyle gelecektir. Gerisi zaman öldürmek, özgürlükleri, insan haklarını ayaklar altında çiğnemek olur.

TİP ve TKP Merkez Komiteleri'nin Genel Sekreterleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun işkence gördüklerini duyurmaları ve tutuklanmaları üzerine

AÇIKLAMA

TİP ve TKP Merkez Komiteleri, genel sekreterleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun işkence görmelerini şiddetle protesto eder. 20 gün kimseyle görüştürülmeden polis ve savcı tarafından sorgulanan iki politik lider, haklarında tutuklama kararı veren DGM önünde toplanan basın temsilcileri ve avukatlara işkence gördüklerini haykırmışlardır. İşkence en ağır bir insanlık suçudur. Bu durumda DGM savcısı Nusret Demiral ve Özal hükümeti iki partinin genel sekreterlerine karşı işlenen bu suça ortak olmaktadır. Üs telik bu yetkililer, Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın işkence görmediğini iddia ederek Türkiye ve dünya kamuoyunu bilinçli ve sistemli bir şekilde yanıltmışlardır. Bu olgu bundan böyle de iki politik liderin kişisel güvenliği ve sağlıklarının güvence altında sayılamayacağı yolundaki kaygıları arttırmaktadır.

TKP ve TİP Merkez Komiteleri, genel sekreterleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın hakkında DGM tarafından tutuklanma kararı alınmasını kesinlikle protesto eder. Kendi istekleriyle ülkeye dönen iki parti yöneticisi için kaçma ya da delilleri yoketme gibi bir iddia ileri sürülemeyeceği açıktır. Bu durumda DGM'nin yargılamayı tutuklu olarak sürdürmek istemesi, hukuk ilkeleriyle açıkça çelişmektedir. *İki politik liderin işkence görmüş olması işkencenin her an sürdürülme olasılığı soruşturmanın sonuçlarını şimdiden şaibe altında bırakmaktadır.*

TİP ve TKP Merkez Komiteleri, genel sekreteleri hakkında hazırlandığı anlaşılan *komployu* nefretle protesto eder. Birkaç günden beri bir kısım basına kasıtlı olarak sızdırılan yanlış enformasyonla kamuoyu, iki politik liderin sorgu sırasında verdiği ifadelere dayanarak tutuklamaların başlatıldığı şeklinde yönlendirilmek istenmektedir. Bu komplo birçok ülkede benzeri görülen ve iki politik liderin kamuoyunda artan saygınlığına gölge düşürmeyi amaçlayan klasik bir polis taktiğidir. Ancak bu durum, Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'ya karşı karanlık planların varolduğu kuşkularını artırmaktadır.

TKP ve TİP Merkez Komiteleri, Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'ya karşı insan hakları ve hukuk ilkeleriyle bağdaşmayan tüm uygulamalara derhal son verilmesini, iki genel sekreterin derhal serbest bırakılmasını talep eder.

TİP ve TKP Merkez Komiteleri, Türkiye'de ve dünyada vicdan sahibi tüm insanları Kutlu ve Sargın'a özgürlük için dayanışmayı yükseltmeye çağırır.

5 Aralık 1987

TİP Merkez Komitesi — TKP Merkez Komitesi

AÇIKLAMA

DG Mahkemesi'nden çıkarken işkence gördüklerini açıklayan TİP ve TKP Genel Sekreterleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu, avukatlarıyla yaptıkları görüşmede gözaltında bulundukları süre içinde uğradıkları ağır işkenceyi ayrıntılarıyla açıklamışlardır. DGM savcısı, Kutlu ve Sargın'ın avukatlarına müvekkillerinin dosyasına bakmayı yasaklamışlardır. Polis Kutlu ve Sargın'la görüşmeden çıkan, iki savunma avukatı Rasim Öz ve Atilla Coşkun'u gözaltına almıştır.

Bu gelişmeler, TİP ve TKP'nin şimdiye kadar belirtmiş olduğu kaygıların ve uyarıların haklı olduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye ve dünya kamuoyu önünde iki partinin genel sekreterlerine yapılan bu uygulama, 12 Eylül döneminde demokratik güçlere karşı uygulanan baskıların günümüze de sarktığını göstermektedir. Türkiye'deki bugünkü rejim işkenceye karşı Avrupa Konseyi'nin sözleşmesine imza atmamakta ayak diremektedir.) Resmi yetkililer gerçeği konuşmamaktadırlar. İki genel sekreterin savunma hakları kısıtlanmaktadır.

Özal hükümetinin ve DGM savcısının sorumlu olduğu, insan haklarına ve hukuk ilkelerine aykırı, bütün uygulamaları şiddetle protesto ederiz.

Sargın ve Kutlu'nun polisteki sorgulamasına katılan görevlilerin ve sağlık kontrolünü yapan uzmanların açıklanmasını ve haklarında gerekli işlemlerin yapılmasını istiyoruz.

Türkiye'nin demokratikleşmesinden yana tüm yurttaşlarımızı ve dünya demokratik kamuoyunu iki politik liderin özgürlüğü için dayanışmayı yükseltmeye çağırıyoruz.

8.12.1987

TİP Merkez Komitesi adına
Osman Sakalsız

TKP Merkez Komitesi adına
Mehmet Karaca

Mali Özveri Kampanyası

Mali özveri kampanyası (3) devamı.

Nalan Sönmez	100
Canlı Mehtap	200
Kartlar	50
Kassel'dan dostlar	400
Kale Parti örgütünden ileten 16 yaş: -Danış	100
-Temsilci	100
-Futbolcu	50
-Yılmaz Kadın	20
Nuri Allan	150
Ahmet Yaylı	15
Susanne Bar	50
Yar Gülistan	120
FAC'de taksi şoförü	450
G. Gençlik Grubu	200
Barış	80
Bir taksi şoförü	50
Bir işçi	250
Stahlwerk Gr-DKP	180
Bir öğrenci	20
Bir genç	20
Bir lokantacı	15
Cemal Karayusuf	150
Dayanışma P. Ça. Gru.	1000
Petra	50
DKP Grubu	120
Yığın örgütü üye toplantısında	600
Bir göçmen	250
TOPLAM:	11.043 DM
	20.000,- BF
	1 altın bilezik
	1 altın yüzük

Mali özveri kampanyası (4)

Hans	50
Rudiger G.	50
Barış Kızıltoprak	100
Zülfikar Devrim	150
Gabi G.	10
Toni S.	20
Marx T.	50
Korkmaz A.	520
DKP Betr.grup. O/W	123
Mehmet H.	50
Oyun Grubu	120
Okuma Zevki	150
Yunanlı Öğrenciler	60
Yıldız	20
Çiğdem	50
Zeyno	10
Kardelen	10
Atılgan	100
Yılmaz	5
K.Kamil	25
Y.Elvan	20
K.Kamil	500
J - P	300
U - A	300
L - Y	150
Barbara	20
Yeter A.	20
A. Yıldırım	100
DKP Essen	1.052
Bremerhafen dostlar	3.000
Gelsenkirchen bağış	30
Hollandalı vizeciler	100
TOPLAM:	7.265,- DM

AKLIN ZAFERİ

Baştarafı 3. sayfada

kamuoyunu aydınlatmaya çabalayan film yapımcılarının, kampanyalar, gösteriler düzenleyen çeşitli örgüt ve gruplarında payı olmuştur."

İşte Washington'da imzalanan nükleer tehlikenin artma eğilimini kırabilecek, zorbalığın kaldırıldığı dünyayı kurma yolunu gerçekleştirilebilecek tarihi antlaşma, böylesi çabalara dayanıyordu. Son 8 yıl içinde ABD ve Sovyetler Birliği arasında gerçek silahsızlanma alanında varılan ve uluslararası karakter taşıyan INF antlaşması ile Avrupa'da konumlandırılan, menzilleri 500 kilometre ile 5000 km. arasında olan tüm füzeler 3 yıl içinde sökülecek, imha edilecek. Antlaşmanın yürürlüğe girmesinden itibaren 3 yıl içinde iki taraf birbirinin ülkesinde yılda 20 kez nükleer tesis ve fabrikaları denetleyebilecek. Aynı incelemeler, füzelerin bulunduğu üçüncü ülkelerde de yapılacak. Bu arada stratejik silahların önümüzdeki yıl içinde yarıyarıya azaltılması konusunda bir antlaşmanın ve kimyasal silahların yasaklanması görüşmelerinin önü de açılmış oluyor.

Tüm dünyadan sevinçle ve geleceğe olan pekişmiş umutla geniş tepkiler alan bu adımı, ABD Başkanı Reagan "Tarihi yapıyoruz. Tarihi değiştirmek elimizdedir." SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov "Barış düşü gerçekleşiyor. Savaşsız bir dünya yaratıyoruz. Yeni ve güvenli bir dünyada pek çok sorunun çözümü için kapılar açılıyor" sözleriyle atıyorlardı. Reagan, "Bay genel sekreter, ülkemize hoşgeldiniz. Bu toplantı öncekilerden çok daha önemli. Çünkü müttefikler değil, hasımlar biraraya geliyor" sözleriyle konuşmasını açarken, "İki ülke arasında köklü farklılıklar, varlıklarını sürdürüyor. Ancak, silahların kısıtlanması gibi hayati bir konuda biraraya gelmeyi başardık" diyordu.

Fransa Başbakanı François Mitterand "Silahsızlanma ve silahlanma arasında sadece bir seçim var. Benim seçimim silahsızlanma." sözleriyle antlaşmayı karşılarken, "Papa J.Paul Roma'da binlerce kişiye hitabında "İnsanlığın gönlünde yatan barış ve adalet sevgisi için çalışanların başarısına dua ediyoruz." diyordu. Antlaşmayı, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Javier Perez de Cuellar şöyle değerlendiriyordu: "Mükemmel bir sonuç. Sabrın ve sebat ve iyiniyetin, zorluklar ve engellerin üzerinde başarısıdır. Hindistan Başbakanı Rajiv Gandhi, "Nükleer silahları azaltma yolunda bu ilk antlaşmanın sonucu insanlığı ilgilendiren bütün sorunların, eğer politik istek varsa çözülebileceğini ispatlamıştır." diyerek değerlendiriyordu.

Tüm bu sözler, "bu antlaşmanın bizzat SBKP 27. Kongresinin formüle ettiği, kapsamlı bir "uluslararası güvenlik sistemi'nin de olanaklı ve gerekli olduğunun işaretidir", umudu bugün barışsever güçlerin dileği. Bu antlaşma göstermiştir ki, uygarlığın varlığı ve devamı barıştan yana politik iradeye bağlıdır. İnsan uygarlığının nereye gideceği sorununun çözümü askersel-teknik çözüm olamaz. Nükleer tehditten, insanoğlunun yarattığı tüm değerleri korumanın tek yolu politiktir. Sağduyu, aklın sesi ve güvene dayanan çözümdür. Keyfiliğin ve zorbalığın olmadığı, samimi diyalogdur.

Eski NATO Generali Meyenfeld (şimdi 'Barış ve Silahsızlanmadan Yana Eski NATO Generalleri Girişimi'nin başkanı) Cenevre'de yapılan SSCB Dışişleri Bakanı Eduard Şevardnadze ve ABD Dışişleri Bakanı Georg Shultz arasındaki ön görüşmelerin arkasından, bir gazetecinin sorularına verdiği yanıtta şöyle diyordu: Bu olanaklıdır ve silahsızlanmanın başlatılmasında önemli bir adımdır. Bu konuda bir anlaşmaya varılması herşeyden önce politik olarak çok önemlidir. İşin askersel yanı ise ikincil öneme sahiptir. Çünkü bu füzeler, tüm nükleer silahların çok küçük bir bölümünü oluşturuyor. Silahsızlanmanın başlatılabilmesi için herşeyden önce karşılıklı güven oluşturmak gerekir. Esas olan budur. "Meyenfeld, silahsızlanmada nereye kadar gidilebilir, sorusuna da "Adım adım genel silahsızlanmaya kadar. Bu, buna paralel olarak yeni bir güvenlik anlayışının geliştirilmesiyle mümkündür." yanıtını veriyordu.

İnsanlığın geleceği açısından bir dönüm noktası olan bu antlaşma, insanlığın yok olmasına neden olacak türden silahların yalnızca bir bölümünün yokedilmesini içeriyor. Aklın ve sağduyunun sesleri, emperyalizmin en saldırgan, en gerici, militarist kesimlerinin uzayın militaristleştirilmesi çabalarının önlenebilmesi için daha şimdiden neler yapılması gerektiğinin yollarını aramaya girişiyor.

Geçiş döneminde komünist basının görevi

Baştarafı 1. sayfada

Birincisi, "TBKP Program Tasarısı"nın hazırlanmasıyla birlikte, yeni bir aşamaya yükselen birleşme sürecini son noktasına vardırmak için yürütülen çalışmalar hızlanmıştır.

İkincisi, partilerimiz komünist hareketin yasal çalışma hakkını elde etmek için aktif bir mücadeleyi başlatmıştır.

Bu iki durum, iki partinin bütün alanlarda güçlerini ve olanaklarını en etkin şekilde ve eşgüdüm içinde kullanmasını gerektirmektedir.

Zor koşullarda yerine getirilmesi gerekli görevlerimiz arasında Atılım ve Çark-Başak'ın görev alanını birleştirmek de vardır.

İşte Yeni Yol, bir taraftan "tartışma eki" ile program üzerindeki görüş ve eleştirileri, aydınlatıcı, yol gösterici yazıları yayınlayacak, diğer taraftan da her on beş günde bir yayınlanarak, Çark-Başak ve Atılım'ın görevlerini de bundan böyle üstlenecektir.

Yeni Yol, komünist basının uzun bir tarihsel dönem boyunca oluşturduğu sağlam ilke ve geleneklere bağlı olacak, aynı zamanda her iki partinin bu alandaki olumlu ve olumsuz tüm deneyimini inceleme temelinde, kendisini sürekli yenilemeye çalışacaktır.

Kuşkusuz Yeni Yol aynı zamanda TKP-TİP birliğinin henüz son noktasının konmadığı, ülkede zorlu bir yasallık mücadelesinin yürüdüğü bugünkü geçiş dönemine has özellikler de taşıyacaktır.

Yeni Yol'un görevini kısaca tanımlamak gerekirse, tek cümleyle şu söylenebilir: Yeni Yolun görevi, içinde bulunduğumuz geçiş döneminin *birlik ve yasallık* uğrundaki mücadele hedeflerine ulaşmak için, her iki partinin politik, ideolojik, tek sözle programatik ve örgütsel çalışmalarını uyumlaştırmak, her iki parti kadrolarına yol göstermek ve geçiş dönemini sona erdirmeye katkıda bulunmaktır.

Yeni Yol her iki partiden yoldaşların oluşturdukları ortak bir kurul tarafından hazırlanmaktadır. Çalışmalara katılan yoldaşlar, TBKP Program Tasarısı'nı hazırlayan partilerimizin ortak komisyonunun deneyimini kendilerine temel çıkış noktası almaktadırlar. TİP ve TKP'den redaksiyon çalışmalarına katılanlar, tartışmaları tek bir partinin üyeleri gibi yürütmekte, TİP adına ya da TKP adına değil, yakın geleceğin birleşik partisinin üyeleri olarak görüşlerini dile getirmekte, böylece Yeni Yol iki partinin görüşlerini eklektik bir şekilde uzlaştırdıkları bir yayın organı olarak değil, ortak geliştirilen politik çizgi temelinde birliğimizin görüşlerini yansıtan bir yayın organı olarak çalışmaktadır.

Doğallıkla Yeni Yol, ister TKP ve isterse TİP üye ve sempatizanı olsun, tüm okuyucularına sayfalarını açacak, tüm komünistlerin kollektif ürünü olmak için elden geleni yapacaktır. Yeni Yol'un böyle bir nitelikte yayınlanabilmesi için, her iki parti üyelerinin gazeteye aktif katkıda bulunması, onu yazı, haber ve yorumla beslemesi, gazetenin dağıtım sorunlarını, mali sorunlarını birlikte çözmek için çalışması, tartışmasız belirleyici önem taşımaktadır.

12 Eylül takviminden koparılmış yapraklar

İlkin TUNCAY

TBMM'nin açılış töreninde, Kenan Evren'in yaptığı konuşma muhalefet partilerinin ve demokratik kamuoyunun sert eleştiri ve protestolarına neden oldu. Evren'in parlamentoya "tepeden bakma" tutumu, kullandığı "ANAP ağzı", aralarında 12 Eylül rejimi tarafından işkenceden geçirilen, tutuklanan, mahkum edilen, partileri, sendikaları kapatılan, hakarete uğrayan kimseler tarafından haklı bir tepkiyle karşılandı.

Evren, parlamentarizmi içine sindiremeyen tutum ve davranışlarına, yargıya intikal etmiş bir konuda yargıyı etkileme amaçlı ve devlet terörünü haklı çıkartmaya yönelik antikomünist tutum ve davranışını da ekledi. Basında parlamentoya karşı saygısızlık olarak nitelenen davranışla, TBKP Program Tasarısına karşı haksız ve kanıtsız isnatlarla saldırı, elbette bir rastlantı eseri birleşmemiştir. Çoğulcu, parlamenter sisteme saygılı bir kimsenin komünist partisi üzerindeki yasağı savunması olanaksızdır.

Demokrasi tartışmasında yeni evre

Cumhurbaşkanı tarafından TBKP Program Tasarısı üzerinde TBMM'nde tartışma açılması, bir başka açıdan daha önem taşımaktadır. Yurttaşlardan ziyade Batılı devletler için ilan edilmiş olan "12 Eylül demokrasiye geçiş takvimi"nden, Kutlu ve Sargın çok büyük bir tomar kopartmışlar, ülkeyi yasaklı demokrasiye alıştırmak isteyen ya da kendileri için verilmiş (fakat her zaman geri alınabilir) haklarla yetinmek isteyen çevreleri gerçekten ciddi, iki anlama gelmeyen bir seçim yapmakla yüzyüze getirmişlerdir.

Şimdi durum şöyledir: Türkiye'de demokrasi tartışması, artık Sargın ve Kutlu'nun Türkiye'ye dönüşleri öncesindeki gibi yapılamaz. Hiç kimse, demokrasi üzerinde konuşurken, artık dönüş öncesindeki "kelime haznesiyle" kendi kendisini sınırlayamaz. Şimdi artık 12 Eylül darbesi günlerinden ne kadar ileriye gittiğimiz, yavaş yavaş demokrasiye doğru adımlar attığımız ve nihayet nisbeten de olsa serbest seçimlerden farklı bir meclise kavuştuğumuz yollu sözlerle ileriye gidiş kanıtlanamaz. Hiç kimse "infaz yasası" ile ömürlerinden yıllar alınmış kişileri serbest bırakarak genel af talebini, tüm politik partiler üzerindeki yasakların kalkması talebini hasır altı edemez.

Ve nihayet, serbest seçim yapmakla övünülen ülkemizde, hiç kimse, yediği ayrı gitmeyen generalleri gizlice göstererek demokrsi yönünde adım adım gitme mazeretine sığınamaz.

Açık tutum zorunludur

Şurası da açık: 1920 yılından beri Türkiye Cumhuriyeti'nin politik gelişmesiyle kanıtlanmıştır ki, komünist ve işçi hareketini kökten yok etmek olanaksızdır. Komünist düşünceye düşman da olsalar, ülkeyi yönetenlerin önünde "Türkiye'de komünistler olsun mu, olmasın mı" diye bir alternatif yoktur. Komünistler her zaman olmuşlardır. Şimdi sorun, komünistlerin Türkiye'de nasıl varolmaya devam edeceklerdir. Komünistlerin gizli mi, yoksa açık mı çalışacakları konusunda, bizzat "gizli komünist faaliyetinden" yıllardır acı acı yakınanlar açık bir tutum almak zorundadırlar.

Bir başka deyişle, ortaya çıkan ikilem şudur: Ya iki komünist lideri hapiste tutmak, onlara yapılan işkenceyi örtbas etmek; böylece hem içte hem de dışta hergeçen gün büyüyecek tepkilere katlanmak... Ya da komünistlerin de bulunduğu bir demokrasiyi kabullenmek...

Şimdi Türkiye'nin gündemine komünist partisinin serbest örgütlenmesi hedefi son derecede kesin bir şekilde girmiştir. Atılan her adım, işte bu hedefle ne ölçüde uyum içindeyse o ölçüde ileri bir adım sayılacaktır. Hem Evren'in, hem Özal'ın demeçleri, Türkiye'nin bu yola kesinlikle girdiğini en iyi şekilde kanıtlamıştır. Her ikisi de, Türkiye'de asla komünist partisi olamaz görüşünü savunmamakta, zamanı gelince bu konunun da ele alacağını değişik biçimlerde dile getirmektedirler. İşte bu yaklaşım, Türkiye'nin politik hayatını tüm cumhuriyet tarihi boyunca zehirleyen, ("komünistleri görüldükleri her yerde ezme"yi kendilerine asıl "milli" ödev sayanların yalnız komünistlere karşı değil, fakat kendilerine muhalif herkese saldırmak için dört elle sarıldıkları) antikomünist yasakların artık miadının dolduğunu, bu yasakların yaratıcı ve uygulayıcılarının bile, "komünist partisi olmayan Türkiye" perspektifinden mahrum olduğunu çok iyi kanıtlıyor.

Onların zamanlaması ve bizim zamanlamamız

"Zamanı gelince..." Komünistleri tutuklamaya işkenceye almaya muktedir olanlar, her tutuklamada "örgüt çökerttik" diye ilan edenler, nasıl oluyor da "zamanı gelince" atacaklarına söz verdikleri bu demokratik adımı atmaya dizlerinde mecal bulamıyorlar? Onları ürküten nedir? Zamanı gelince bizim özgürlüklerimizi tanıyacak olanlar Çankaya'da, parlamentoda egemendir. Her fırsatta halkın kendilerini desteklediğini belirtmektedirler. Komünistlerin ancak % 2-3 oy potansiyeline sahip olduklarını söyleyenler yine aynı kimselerdir. Şu halde bize neyin zamanını beklememiz söylenmektedir?

"Zamanı gelince..." Pek alâ!.. Komünistlerin örgütlenmesine zaman biçenlere sormak hakkımızdır: Zamanı gelince kalkacak olan bu yasaklar nedeniyle binlerce, onbinlerce insana eziyet etmek, işkence etmek zulmetmek hangi adalet duygusuyla bağdaşıyor?

Eğer zamanı gelince bu yasaklar kalkacaksa, daha hemen bugünden, bu yasakları kaldırmanın yolunu çizmek, yurttaşlara açık bir perspektif vermek zorunlu olur. Atılması gereken ilk adım olarak, Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması, hiç kimsenin ebediyen savunmadığı, şartlar müsait olunca kalkacağı vaadedilen bu yasakların kaldırılmasına, yani demokrasiye o yasaklardan en büyük acıları çeken komünistlerin, katkıda bulunması gereklidir. İlerde şartlar müsait olunca özgürlüklerine kavuşacak olan, oy aldıkları takdirde parlamentoda temsil edilecek, ülkenin yönetimine talip olacak kimseleri hapiste tutarak, işkence ederek şartları müsait hale getirme metoduna ise hiçbir ülkede demokrasi adı verilmemektedir.

Evet! Amaçlarımız iyi bilinmelidir!

Dahası var! Bizzat Evren, TBMM'ni açış konuşmasında, yasakların kaldırılması sorununa yeni bir boyut daha getirmiştir. Artık Evren, TKP'nin ya da TİP'nin geçmiş eylem ve çizgilerini değil, fakat henüz kurulmamış olan TBKP'nin program tasarısını da kendine göre değerlendirerek, tartışmaya sokmuştur. Evren -o da ünlü "uzlaşma"dan kuşkuya düşmüş olmalı ki parlamentoyu uyararak, hizaya getirme yolunu tutmuş ve TKP ile TİP "lehine anayasa ve yasa değişiklikleri düşünülürken, TBKP'nin program tasarısında neler amaçlandığını bilmek gerektiğini" söylemiştir.

Peki ama nasıl? Daha geçtiğimiz gün Yargın dergisi sorumlu müdürü, pek çok insan gibi, kendisine de postayla gönderilen TBKP Program Tasarısı üzerinde bulunduğu için tutuklanmış, cezaevine konmuştur. Anayasa ve yasaklarda değişiklik yapmadan önce, Evren'in sözlerine uymak isteyen milletvekilleri TBKP programında nelerin amaçlandığını nereden öğrenecekler? Onlara programımızı iletme, açıklama, tartışma, savunma hakkımız var mıdır? Kutlu ve Sargın, Türkiye'ye tam da TBKP Program Tasarısında

Devamı 7. sayfada

yeni yol: Yazışma adresi: M.Güler, Postfach 130 210, 4150 Krefeld, Federal Almanya **Herausgeber:** Ermis Verlag, Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung **İstema adresi:** Postfach 101016, 4300 Essen 1, **Ödeme:** Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt: 712703
Fiyatı: 1 DM